

**ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ,
ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ԶԻՄԻԱԿԱՆ
ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ**

ՓԵՏՐՎԱՐ 2019 թ.

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

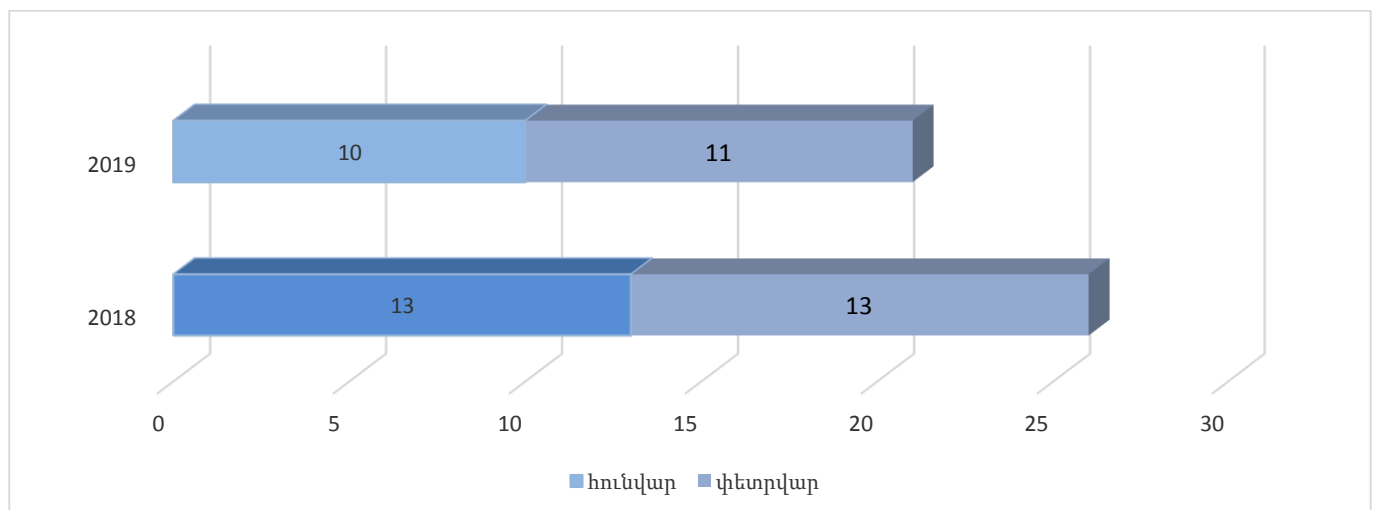
ԱՐՁԱՆԱԳՐՎԱԾ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՄՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

2019թ. փետրվար ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետությունում I խմբի միկրոօրգանիզմներով հարուցված, հանրային առողջապահության ոլորտում միջազգային նշանակության արտակարգ իրավիճակ կամ բռնկում (բռնկման վտանգ) առաջացնող հիվանդություններ չեն արձանագրվել:

Հատուկ վրանգավոր վարակներ

Բրուցելոզ

2019թ. փետրվարին հանրապետությունում արձանագրվել է բրուցելոզի 11 դեպք, որից 1-ը՝ Արագածոտնի, 2-ը՝ Արարատի, 2-ը՝ Սյունիքի, 2-ը՝ Գեղարքունիքի, 2-ը՝ Կոտայքի, 2-ը՝ Շիրակի մարզերում: Երևան քաղաքում բրուցելոզի դեպքեր չեն արձանագրվել: Յուրաքանչյուր դեպքի մասին տեղեկատվություն է տրամադրվել ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությանը՝ կենդանիների շրջանում համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպելու համար:

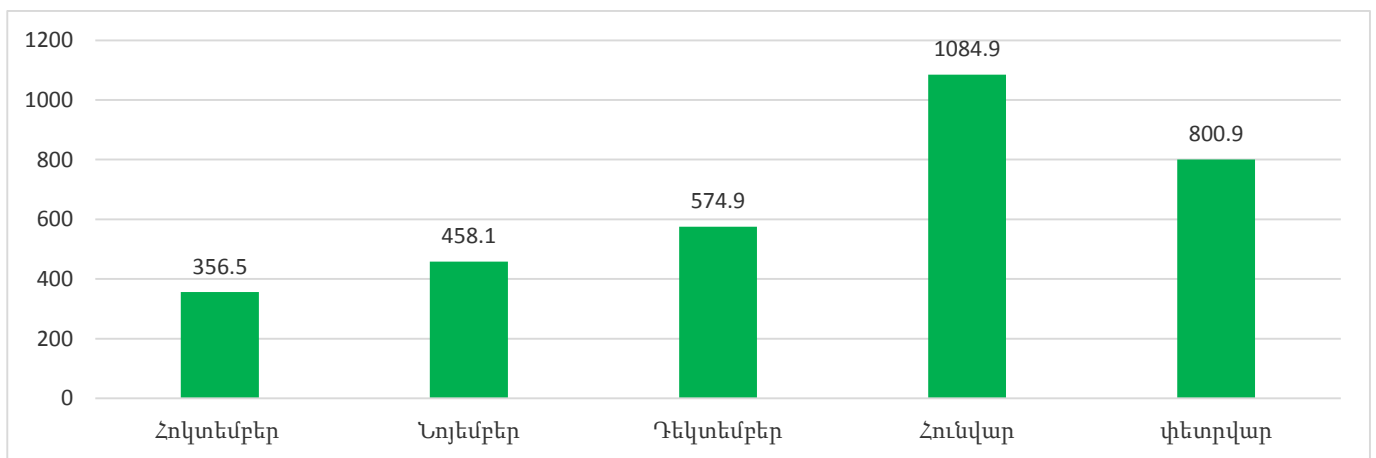
Գծապատկեր 1. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018-2019 թթ հունվար-փետրվար ամիսներին արձանագրված բրուցելոզի դեպքերը

Ըստ գծապատկեր 1-ի տվյալների՝ 2019թ. փետրվարին արձանագրված բրուցելոզ հիվանդության դեպքերը համեմատած 2018թ. նույն ժամանակահատվածի հետ նվազել են 1.0 անգամ:

Օղակաթիլային վարակներ

Գրիպ և Սուր շնչառական վարակ

2019թ. փետրվար ամսին Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շարունակվել է գրանցվել սուր շնչառական վարակներով՝ (այսուհետ՝ ՍՇՎ), պայմանավորված հիվանդացության միջին ակտիվություն: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 0-4 տարեկանների շրջանում: 2019թ. փետրվար ամսվա հիվանդացիության ընդհանուր ցուցանիշը 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է 1.1 անգամ:

Գծապատկեր 2. 2018-2019 թթ. հոկտեմբեր – փետրվար ամիսների ընթացքում արձանագրված սուր շնչառական վարակների հիվանդացության ցուցանիշն ըստ 100.000 բնակչի

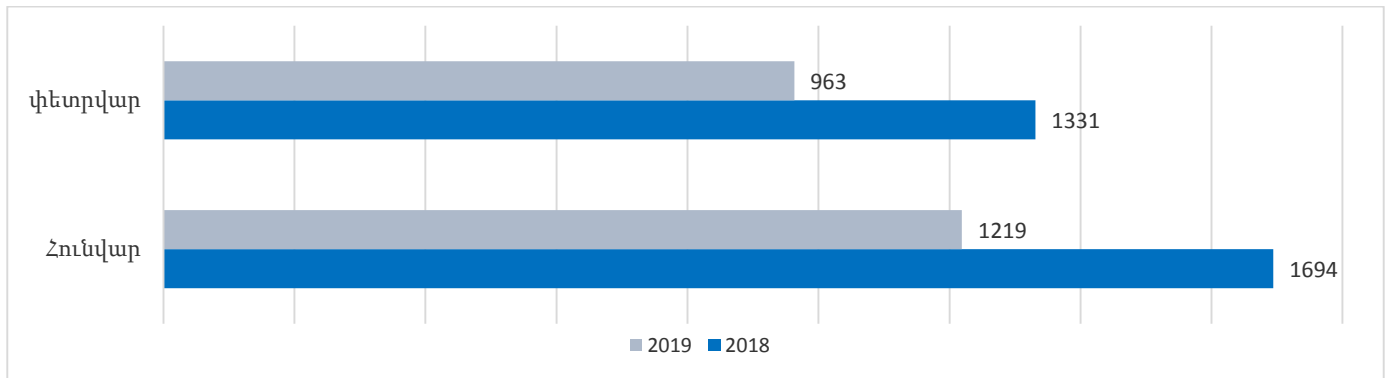
Ըստ գծապատկեր 2-ի տվյալների՝ ՍՇՎ դեպքերը համեմատաժամանակահատված նախորդ ամսվա հետ նվազել են՝ 1.3 անգամ:

Փետրվար ամսվա ընթացքում գրիպի դեպքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում, գրիպանման հիվանդություններից և ծանր սուր շնչառական վարակներից հետազոտվել է 313 նմուշ: Լաբորատոր հետազոտության արդյունքում արձանագրվել է գրիպի Ա տեսակի H1N1 ենթատեսակի 98 դեպք, գրիպ Ա տեսակի H3 ենթատեսակի 31 դեպք: 2018թ-ի նույն ժամանակահատվածում դեպքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում հետազոտված նմուշներից արձանագրվել է գրիպ Բ տեսակի՝ 90 դեպք, գրիպի Ա տեսակի H1N1 ենթատեսակի՝ 42 դեպք:

Այլ օդակաթիլային վարակներ (ջրծաղիկ, քուբեշ, վարակային մոնոնուկլեոզ)

Ջրծաղիկ

2019թ. փետրվարին հանրապետությունում արձանագրվել է ջրծաղիկի 963 դեպք:

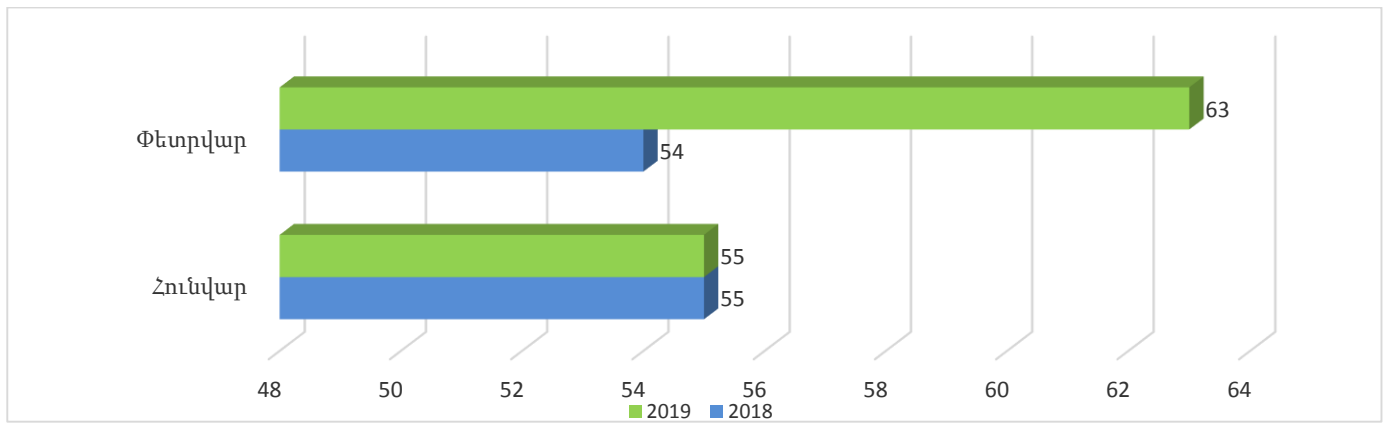
Գծապատկեր 3. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019 թթ հունվար-փետրվար ամիսներին արձանագրված ջրծաղիկ դեպքերը

Ըստ գծապատկեր 3-ի տվյալների՝ 2019թ. փետրվարին արձանագրված ջրծաղիկ դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել են 1.3 անգամ, իսկ 2018թ նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ 1.2 անգամ: Ընդհանուր առմամբ դեպքերի 91.3% արձանագրվել է 0-18 տարեկանների շրջանում, որից 39,6%-ը՝ 0-6 տարեկան երեխաների շրջանում, կազմակերպ կոլեկտիվներում: Դեպքերի մեծ մասը՝ 75.2%, արձանագրվել է քաղաքաբնակ բնակչության շրջանում, որտեղ առկա են պայմաններ մարդկանց ավելի սերտ շփման համար: Նշված ժամանակահատվածում հղիների շրջանում ջրծաղիկ դեպքեր չեն արձանագրվել:

Ընտանեկան և կազմակերպ օջախներում հնարավորության սահմաններում առաջին դեպքերը մեկուսացվում են և հսկողություն է սահմանվում հիվանդի հետ շփված երեխաների նկատմամբ:

Քուբեշ

2019թ. փետրվարին հանրապետությունում արձանագրվել է քուբեշի 63 դեպք: Դեպքերի մեծ մասը արձանագրվել է քաղաքաբնակ բնակչության շրջանում՝ 82.5%: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում՝ 43 դեպք, ինչը կազմում է արձանագրված ընդհանուր դեպքերի թվի 68.2%-ը:

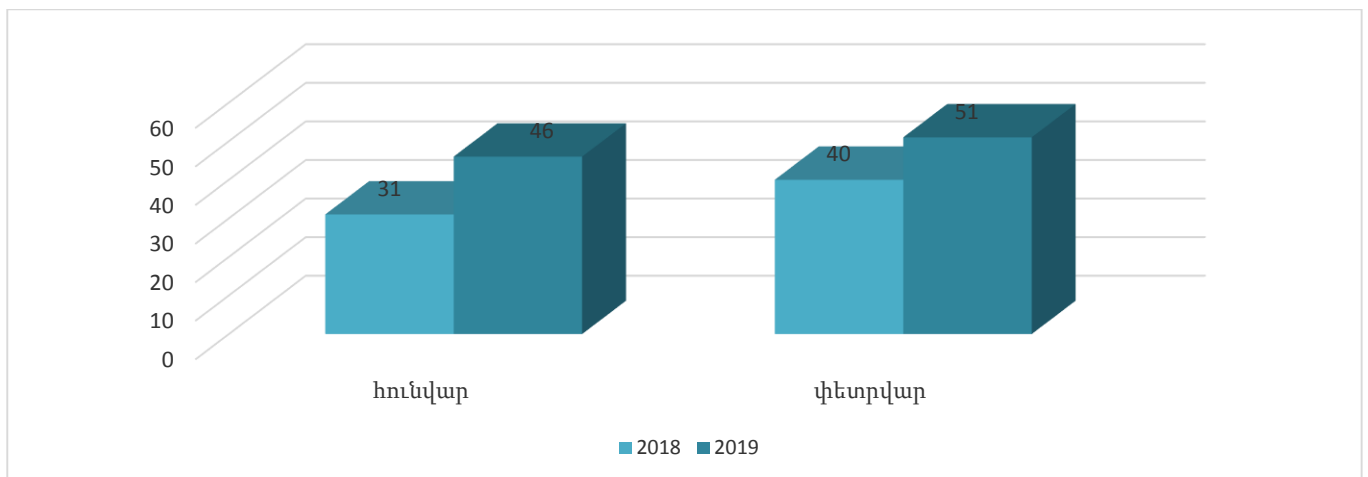

Գծապատկեր 4. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019 թթ. հունվար-փետրվար ամիսներին արձանագրված քույրեշի դեպքերը

Ըստ գծապատկեր 4-ի տվյալների 2019թ. փետրվարին արձանագրված քույրեշի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ աճել են 1.1 անգամ, 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ ևս 1.1 անգամ: Բոլոր դեպքերն ենթարկվել են համաճարակաբանական հետազոտության, որի նպատակն է հնարավոր վարակի աղբյուր հանդիսացող հիվանդության ջնջված ձևերով հիվանդների հայտնաբերումը, կանխելով վարակի հետագա տարածումը:

Վարակային մոնոնուկլեոզ

2019թ. փետրվարին հանրապետությունում արձանագրվել է մոնոնուկլեոզի 51 դեպք, որից 84.3%-ը կազմում են 0-18 տարեկան երեխաները:

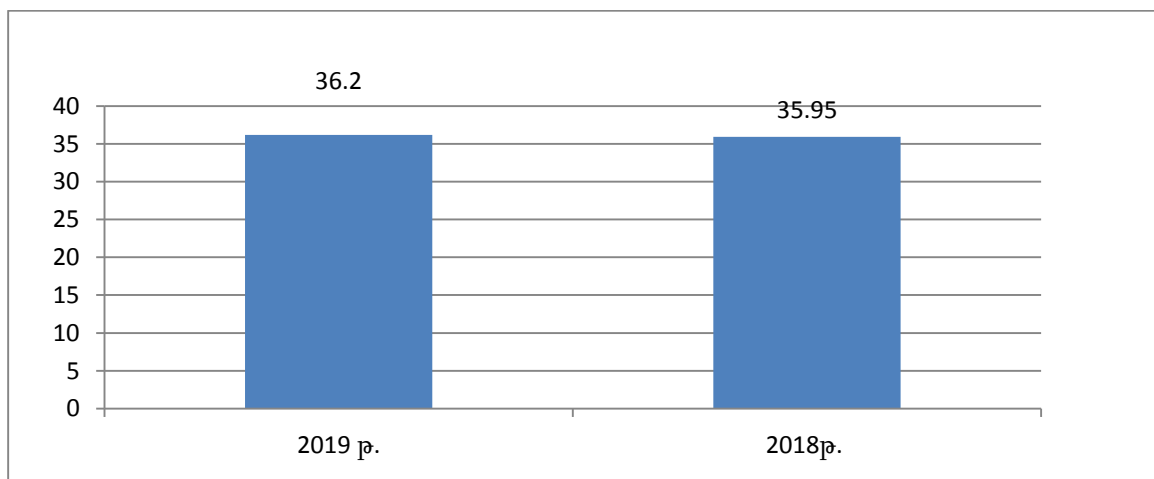
Գծապատկեր 5. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019 թթ. հունվար-փետրվար ամիսներին արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը

Ըստ գծապատկեր 5-ի տվյալների՝ 2019թ. փետրվարին արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ աճել են՝ 1.1 անգամ, իսկ 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ 1.3 անգամ: Բոլոր դեպքերի հայտնաբերման ժամանակ իրականացվել է համաճարակաբանական հետազոտություն՝ ուղղված հիվանդի շրջապատում հիվանդների և վարակակիրների հայտնաբերմանը և մեկուսացմանը:

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2019թ. փետրվար ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 573 դեպք, որից 170 դեպքն արձանագրվել է Երևան քաղաքում, 403-ը՝ մարզերում: 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աննշան աճել է: 2019թ. հունվար ամսվա համեմատ (523 դեպք) աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աճել է մոտ 1.1 անգամ:

Արձանագրված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների օջախներում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ վարակի հետագա տարածումը և բռնկումների առաջացումը կանխարգելելու նպատակով:

Գծապատկեր 6. Աղիքային վարակների հիվանդացությունը 2018-2019թթ. հունվար – փետրվար ամիսներին

2019թ. փետրվար ամսին Հայաստանի հանրապետությունում աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկումներ չեն արձանագրվել:

Իմունականիսարգելում

Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով իրավիճակը բարենպաստ է: 2019թ փետրվար ամսին հանրապետությունում գրանցվել է կապույտ և հարկապույտ հազի 8 դեպք չպատվաստած և թերի պատվաստված անձանց շրջանում:

1 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը փետրվար ամսին կազմել է 90% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 2 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 92 % (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 7 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 96% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%):

Բնակչության շրջանում պատվաստումներում ընդգրկվածության բարձր ցուցանիշների շարունակական ապահովումը կնպաստի հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով բարենպաստ համաճարակային իրավիճակի պահպանմանը:

Վիրուսային հեպատիտներ

Սույն թվականի փետրվար ամսին արձանագրվել է սուր վիրուսային հեպատիտի 4 դեպք: Հայաստանի Հանրապետությունում փետրվար ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ սուր վիրուսային հեպատիտի հիվանդացության ցուցանիշը նվազել է 1.3 անգամ:

Քիմիական թունավորումներ

Հայաստանի Հանրապետությունում փետրվար ամսվա ընթացքում արձանագրված քիմիական թունավորումների 44.5%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 55.5%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը՝ 39.8%-ը, առաջացել է օրգանական լուծիչների, շմոլ գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից, ինչը պայմանավորված է շմոլ գազով թունավորումների սեզոնային բարձրացումով, 25.9%-ը՝ դեղամիջոցներով թունավորումներից՝ ինքնաբուժման և ծնողի անուշադրության հետևանքով, 22.2%-ն՝ ալկոհոլային թունավորումներից՝ ալկոհոլի բարձր

չափաբաժինների ընդունումից, 5.1%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 1.4%-ը՝ թունաքիմիկատների և 1.4%-ը՝ խոտաբույսերի թունավոր ազդեցությունից, 4.2%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից:

2019թ. փետրվար ամսին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը աճել է 1.6 անգամ:

Մակարածային հիվանդություններ

Հանրապետությունում 2019թ. փետրվարին մալարիայի համաճարակային իրավիճակը հանգիստ է եղել, արձանագրվել է արևադարձային մալարիայի 1 բերովի դեպք՝ Սիերա-Լեոնեից և ընդերային լեյշմանիոզի 1 դեպք՝ Լոռու մարզի Շնող գյուղից:

Սննդային թունավորումներ

Հանրապետության տարածքում փետրվար ամսին արձանագրվել է բոտուլիզմի 2 դեպք՝ 3 տուժածով: 0-14 տարեկան երեխաների շրջանում դեպքեր չեն արձանագրվել: Բոտուլիզմի դեպքերը արձանագրվել են Երևան քաղաքում և Շիրակի մարզում: Բոտուլիզմի պատճառ է հանդիսացել տնային պայմաններում պահածոյացված կանաչ պղպեղը և շուշանը: Բոտուլիզմի դեպքերի վերջնական ախտորոշումը դրվել է համաճարակաբանական տվյալների և կլինիկական նշանների հիման վրա:

Սննդային թունավորման դեպքերի կանխարգելման նպատակով օջախներում իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում՝ սննդային թունավորումների առաջացման պատճառների, կանխարգելման հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ: Սննդային թունավորումների կանխարգելման և բնակչության իրազեկվածության բարձրացման նպատակով, տարբեր լրատվամիջոցներով պարբերաբար իրականացվում է քարոզչություն: